

INTEGRAAL VEILIGHEIDSBELEID

2013-2016

Gemeente Ooststellingwerf

Afdeling Samenleving

INHOUDSOPGAVE

Hoofdstuk 1	Inleiding	3
Hoofdstuk 2	Strategisch kader	4
Hoofdstuk 3	Actuele landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen	7
Hoofdstuk 4	Huidige situatie, de veiligheidsvelden en de veiligheidsthema's	11
Hoofdstuk 5	Beleidsthema's periode 2013 – 2016	12
Hoofdstuk 6	Organisatie en coördinatie van het beleid	19
Hoofdstuk 7	Cijfers	21
	Bijlagen	

Integraal Veiligheidsbeleid Ooststellingwerf 2013 - 2016

Hoofdstuk 1 Inleiding

De Nota Integraal Veiligheidsbeleid Ooststellingwerf 2013 – 2016 geeft inzicht in de door het gemeentebestuur gekozen speerpunten op het gebied van de vergroting van de lokale veiligheid voor de komende vier jaar.

Integrale veiligheid is “het op een systematische en samenhangende manier werken aan het behoud en verbetering van de lokale veiligheid in al haar facetten, onder regie van de gemeente en onder verantwoordelijkheid van de samenwerkende partners, uitgevoerd in een samenhangend geheel van maatregelen welke gericht zijn op het bestrijden, voorkomen en beheersbaar maken van situaties van onveiligheid”. Het gebied van de gemeentelijke veiligheid is nauw verweven met vrijwel alle gemeentelijke beleidsterreinen; van wonen tot verkeer en jeugdbeleid. Veiligheid vereist daarom een integrale benadering.

De gemeente kan dit beleid nooit alleen tot succesvolle uitvoering brengen. Daarbij is een nauwe samenwerking noodzakelijk met de vele andere partners op dit gebied. Andere partners zijn onder andere de politie, de brandweer, de jeugdzorg, het openbaar ministerie, het onderwijs, de wijk- en buurtverenigingen, de sportverenigingen, de horeca, de plaatselijke belangen, de veiligheidshuizen en ga zo maar door.

Wel berust de regierol op dit gebied bij de gemeente omdat de gemeente nu eenmaal verantwoordelijk is voor de leefbaarheid van de lokale samenleving. Deze regierol kan niet worden uitgevoerd zonder plan. Dat plan heet de nu voorliggende Nota Integraal Veiligheidsbeleid.

Met dit plan is het gemeentebestuur beter in staat om samen met de partners de veiligheid in de gemeente te vergoten. Daarnaast zijn de speerpunten uit dit plan richtinggevend voor bijvoorbeeld de inzet van de politiecapaciteit op lokaal niveau.

Het hebben van de regierol betekent dat het gemeentebestuur sturing geeft aan de selectie en de uitvoering van de diverse veiligheidsthema's. Deze sturing betreft ook de sturing op de nakoming van de gemaakte afspraken met de partners en op de (tussentijdse) evaluaties en de kwaliteit van het geleverde product.

Door een wijziging van de Gemeentewet wordt de regierol van de gemeente ten aanzien van het lokale veiligheidsbeleid verstevigd. Deze versteviging komt tot uitdrukking in de volgende twee elementen.

- De gemeenteraad heeft de verplichting tot het eens in een bestuursperiode van vier jaar vaststellen van een integraal veiligheidsplan.
- De zorgplicht voor de lokale veiligheid berust expliciet bij de burgemeester, hetgeen de gezagspositie van de burgemeester bij de uitvoering van het lokale veiligheidsbeleid duidelijk versterkt. Daarnaast legt de burgemeester over de uitvoering van deze zorgplicht verantwoording af aan de gemeenteraad.

Gelet op de kaderstellende rol van de gemeenteraad heeft het college van burgemeester en wethouders op 26 juni 2012 de raad de “Startnotitie Integraal Veiligheidsbeleid” ter goedkeuring aangeboden. In deze Startnotitie werd een overzicht gegeven van de specifieke lokale beleidsprioriteiten op het gebied van de integrale veiligheid voor de periode 2013 tot en met 2016. Tevens werd aandacht besteed aan de actuele landelijke en regionale ontwikkelingen op dit beleidsterrein.

Tenslotte werd het proces geschetst op welke wijze de Nota Veiligheidsbeleid Ooststellingwerf 2013-2016 tot stand zou dienen te komen; met dien verstande dat het wordingsproces van de nota meer tijd dan voorzien in beslag heeft genomen. Dit is de reden dat deze nota u niet meer heeft bereikt in het jaar 2012.

Door het publiceren van deze nota en de daaruit voortvloeiende beleidsprioriteiten voor de komende vier jaar lijkt veiligheid een beleidsmatig beïnvloedbare aangelegenheid. Alsof een veilige leefomgeving “maakbaar” zou zijn. Natuurlijk doen wij alsof dat zo is en natuurlijk werkt dat principe grotendeels ook zo. De werkelijkheid ziet er helaas toch anders en veel minder planbaar en beïnvloedbaar uit. Maar al te vaak wordt de overheid gedwongen te reageren op plotselinge impulsen uit de samenleving. Een voorbeeld hiervan zijn de recente onlusten in de gemeente Haren. Niemand had van te voren kunnen voorspellen dat een ogenschijnlijk onschuldig berichtje op Facebook over een puberverjaardag zo uit de hand zou kunnen lopen. Laat staan dat je daar als overheid van te voren beleidsmatig op had kunnen inspelen.

Ook op lokaal gebied geldt deze relativisering. Wij hebben in deze nota zo goed mogelijk geprobeerd de belangrijkste aandachtspunten op het gebied van de veiligheid in beeld te brengen. Desondanks beseffen wij terdege dat wij steeds weer zullen moeten reageren op wat er in de samenleving aan de hand is. Dat geldt bv voor de, ondanks alle genomen maatregelen op dit terrein, toenemende overlast van alcohol en drugs gebruikende jongeren en de opeens in hevigheid toenemende woninginbraken. Die actualiteiten bepalen de koers. Je kunt als overheid niet zeggen: wij hebben gekozen voor andere beleidsprioriteiten. De samenleving verwacht van het openbaar bestuur een adequaat ingrijpen op datgene wat hen vandaag de dag bezig houdt.

In Ooststellingwerf zijn er helaas de afgelopen weken enkele incidenten geweest, waarvan zelfs met dodelijke afloop. Dat houdt de mensen bezig en dus zal het bestuur zich daarop moeten focussen. Al gooien deze gebeurtenissen de geplande activiteiten in de war.

De bovenstaande relativisering is geen pleidooi tegen planmatig werken, maar poogt vooral de complexiteit van het veiligheidsbeleid te schetsen. Wij gaan ervan uit dat u bij het lezen van deze nota beseft dat veiligheid een groot beroep doet op de flexibiliteit en inlevingsvermogen van beleidsmakers en uitvoerders en derhalve van grote invloed is op het te voeren beleid.

Hoofdstuk 2 Strategisch kader

Dit hoofdstuk beschrijft de missie, visie en uitgangspunten van het nieuwe integrale veiligheidsbeleid.

Strategische ambitie

Integraal veiligheidsbeleid staat niet op zichzelf maar is afhankelijk van andere beleidsterreinen en initiatieven van burgers en instanties. Hierbij is ook de invloed van andere beleidsterreinen op het veiligheidsbeleid van belang. Een doordachte veilige inrichting van een buurt draagt bijvoorbeeld bij tot verbetering van de leefbaarheid. Vestiging van een horecabedrijf brengt in sommige gevallen een toezicht- en handhavingvraagstuk met zich mee. Hierbij ligt er dus een vraag om extra inspanning van alle betrokken partijen om niet alleen commerciële belangen te dienen, maar ook om het woon- en leefgebied veilig te houden. Elke beleidskeuze heeft altijd min of meer invloed op de veiligheid van de inwoner. Daarom wordt ingezet op samenwerking met alle betrokken partijen om een veilige en prettige woon- en leefomgeving te ontwikkelen.

Hierbij vervult de gemeente de volgende rollen: sturen, stimuleren, initiëren, controleren, steun creëren en structureren.

Methode Kernbeleid Veiligheid

Het college heeft er met de opzet van het nieuwe integrale veiligheidsbeleid wederom voor gekozen om de lijn van de methode Kernbeleid Veiligheid van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) te volgen. Deze door vrijwel alle gemeenten in Nederland gehanteerde methode is ook uitgangspunt geweest bij de opbouw van de beleidsnota Integraal Veiligheidsbeleid gemeente Ooststellingwerf

2008 – 2011. Deze methode reikt een stappenplan aan om tot een veiligheidsbeleid te komen. Binnen het Kernbeleid Veiligheid wordt uitgegaan van vijf veiligheidsvelden. Binnen elk veiligheidsveld zijn verschillende veiligheidsthema's gedefinieerd. De vijf veiligheidsvelden vormen gezamenlijk het integrale veiligheidsterrein.

Deze methode wordt ook gevolgd door een aantal van onze ketenpartners, zoals de Politie Noord Nederland, zodat de beleidsmatige aansluiting wordt vereenvoudigd.

De missie (de opdracht)

De gemeente Ooststellingwerf streeft naar een zo veilig mogelijke gemeente. Een gemeente waarin:

- inwoners weerbaar zijn;
- inwoners zich beschermd weten en zich veilig voelen;
- overlast en criminaliteit voorkomen worden en indien aanwezig aangepakt worden;
- ernstige calamiteiten achterwege blijven, dan wel op een adequate wijze worden aangepakt.

De visie (de wijze waarop de missie wordt bereikt)

Veiligheid en het veiligheidsgevoel zijn begrippen die onlosmakelijk verbonden zijn aan het woon- en leefklimaat van de inwoners. Het is niet alleen een overheidsverantwoordelijkheid om de veiligheid te vergroten en te bewaken. Samenwerking met burgers, instellingen en ondernemingen is hierbij onontbeerlijk.

De gemeente ziet zichzelf hierbij verantwoordelijk voor de volgende rollen. Sturen, stimuleren, initiëren, steun creëren en structureren.

Overigens dient hierbij wel te worden opgemerkt dat het streven om een samenleving te creëren waarin geen gevaar aanwezig is, een nobel maar onrealistisch streven is. De complexiteit van onze samenleving heeft als keerzijde dat bedreigingen, incidenten en calamiteiten nooit geheel zijn uit te sluiten.

Daarnaast kan en mag nooit van de (lokale) overheid worden verwacht dat alle situaties van onveiligheid eenzijdig door die (lokale) overheid worden opgelost; de burger en ondernemer hebben immers ook een eigen verantwoordelijkheid voor hun eigen veiligheid. Daarnaast laten evaluaties van incidenten en calamiteiten telkens weer zien dat de burger in vrijwel alle gevallen (zelf)redzaam optreedt. Deze (zelf)redzaamheid is daarom een gegeven waar de (lokale) overheid rekening mee mag en kan houden.

Integrale veiligheid beoogt alles wat met veiligheid te maken heeft, bijeen te brengen in een beleid waarbij alle betrokkenen samen proberen te komen tot een veiliger omgeving. Daarbij is het van belang dat alle schakels van de veiligheidsketen – voorkomen, preventie, voorbereiden, bestrijden en nazorg – goed op elkaar aansluiten en dat er een goede systematiek, samenhang en samenwerking is bij de ontwikkeling en uitvoering van het veiligheidsbeleid

Eén schakel loopt als een rode draad door de veiligheidsketen en dat is de schakel preventie. Preventie (het voorkomen van) draagt op verschillende manieren bij aan het vergroten van de veiligheid of het voorkomen van onveiligheid. Door integraal naar problemen te kijken kan mogelijk tot andere, betere oplossingen worden gekomen of kan de gekozen aanpak ter discussie worden gesteld, mede met het oog op een stimulans van de (zelf)redzaamheid. Preventie gaat voornamelijk om gedragsbeïnvloeding en het aandragen van alternatieven.

Voorbeelden hiervan zijn:

- Het geven van voorlichting op scholen over alcohol en drugsgebruik leert jongeren over de mogelijke gevolgen van het gebruik van deze middelen en helpt hen om een bewuste keuze te maken.
- Kinderen weerbaar maken door het geven van assertiviteitscursussen waardoor men leert omgaan met pesten of de kans op beïnvloeding door een groep kleiner wordt.

- Ouders helpen bij de opvoeding (opvoedingsondersteuning) omdat een kind of jongere, die regelmatig spijbelt, vaak problemen op school veroorzaakt of zelfs strafbaar gedrag vertoont.
- Het verlichten van (achter)paden en wegen zodat de kans op inbraken verkleind wordt.
- Het consequent handhaven van regelgeving (bekeuringen, waarschuwingen) zodat de kans dat men zich aan de regels houdt, wordt vergroot.

Veiligheid is een primaire levensbehoefte. Iedereen wil een veilig huis, een veilige leefomgeving en een veilige werksituatie. Veiligheid is bij uitstek een dynamisch en interactief proces dat nooit 'af' is. Onder regie van de gemeente geeft een aantal verschillende partijen gezamenlijk invulling aan de inhoud en de organisatie van het veiligheidsbeleid. Het vraagt voortdurend (inter)actie van alle partijen en van al degenen die hierbij direct of indirect betrokken zijn.

Het doel van de nota Integraal Veiligheidsbeleid Ooststellingwerf 2013-2016 is de verdere vergroting van de veiligheid in onze gemeente.

De uitgangspunten

De raad heeft op 26 juni 2012 ingestemd met de volgende uitgangspunten:

1. Continuering van de activiteiten op het gebied van Veilige Woon- en Leefomgeving met specifieke aandacht en eventuele aanpassing van de activiteiten voor sociale kwaliteit. Denk hierbij aan overlast tussen bewoners, drugs- en alcoholoverlast, huiselijk geweld, kindermishandeling en het inzetten van buurtbemiddeling als mogelijke oplossing voor de voornoemde problematiek.
2. Continuering van de activiteiten op het gebied van Bedrijvigheid en Veiligheid met specifieke aandacht en eventuele aanpassing van de activiteiten voor de evenementen. Denk hierbij aan de implementatie van het regionaal evenementenbeleid. Maar denk hierbij ook woninginbraken, de voetjesactie en inbraken op bedrijventerreinen.
3. Continuering van de activiteiten op het gebied van Jeugd en Veiligheid met specifieke aandacht en eventuele aanpassing van de activiteiten op het gebied van overlast, alcohol en drugs. Denk hierbij aan de implementatie van de Voetbalwet. Deze wet geeft, naast de aanpak van voetbalvandalisme, de mogelijkheid om maatregelen te nemen tegen mensen die ernstige overlast veroorzaken. Ouders van kinderen onder de 12 jaar die voor overlast zorgen, kunnen het bevel krijgen hun kinderen niet onbegeleid ergens te laten rondhangen of na acht uur 's avonds niet onbegeleid buiten te laten zijn.
4. Continuering van de activiteiten op het gebied van Fysieke Veiligheid met specifieke aandacht en eventuele aanpassing voor brandweezorg, rampenbestrijding en verkeersveiligheid. Denk hierbij aan de verdere implementatie van de Wet op de Veiligheidsregio en de regionalisering van de brandweer.
5. Continuering van de activiteiten op het gebied van Integriteit en Veiligheid met specifieke aandacht en eventuele aanpassing van de bestuurlijke aanpak georganiseerde criminaliteit. Denk hierbij aan ketenaanpak mensenhandel, uitbuiting en loverboys. Maar denk hierbij ook aan de aanpak van hennepkwekerijen.
6. Het (blijven) stimuleren en verstevigen van de samenwerking tussen de gemeente en de ketenpartners op het gebied van de veiligheid.
7. De activiteiten op het gebied van veiligheid zoveel mogelijk laten plaatsvinden binnen de bestaande financiële kaders.

8. Het monitoren van de ‘veiligheid’ door gebruik te maken van registraties van derden, zoals de periodieke prestatiecijfers van de politie, het jaarlijkse rapport “de Staat van de Gemeente” en de leefbaarheidsmonitor. Daarnaast is er de mogelijkheid om samen met ketenpartners periodiek de ‘veiligheid’ te evalueren.
9. Direct inspelen op onverwachte (on)veiligheidssituaties die in de gemeente kunnen voorkomen.
10. Specifieke aandacht voor preventie op het gebied van veiligheid.

Strategische partners

Voor de uitvoering van vrijwel alle veiligheidstaken is het noodzakelijk dat er nauw wordt samengewerkt met andere overheden, maatschappelijke organisaties, het bedrijfsleven en de burger. Zonder die samenwerking kan de gemeente zijn regierol niet goed vervullen.

De daadwerkelijke uitvoering van het veiligheidsbeleid is in de meeste gevallen overgedragen aan andere instanties zoals politie, gemeenschappelijke gezondheidsdienst (GGD), Ghor, Brandweer, Bureau Jeugdzorg, het Openbaar Ministerie, Welzijnsorganisaties, Halt Noord Nederland, Onderwijsinstellingen, Ondernemingsverenigingen, Bewonersverenigingen, waaronder de plaatselijke belangen en vele andere maatschappelijke instellingen.

Intensieve samenwerking met de Veiligheidsregio Fryslân en met de andere Friese (buur)gemeenten, onder andere op het gebied van de rampenbestrijding en crisisbeheersing is noodzakelijk om de bevolkingszorg effectief, kwalitatief en betaalbaar te houden.

Daarnaast zijn de waterschappen, energie- en waterleidingbedrijven en Defensie belangrijke externe partners, waarin stevig wordt geïnvesteerd.

Hoofdstuk 3 Actuele landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen

Dit hoofdstuk beschrijft een aantal actuele landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen, die relaties hebben met het integrale veiligheidsbeleid.

Wijziging Gemeentewet

De Gemeentewet wordt binnenkort gewijzigd op een aantal voor de veiligheid relevante onderdelen. Een van de wijzigingen betreft de versteviging van de positie van de burgemeester in het veld van de lokale veiligheid (zorgplicht burgemeester). Daarnaast wordt voortaan wettelijk geregeld dat de regierol op het gebied van de lokale veiligheid voortaan bij het gemeentebestuur ligt. Dus niet alleen de gezagspositie van de burgemeester, maar ook de rol van de gemeenteraad worden verankerd. De gemeenteraad stelt voortaan voor elke bestuursperiode (van 4 jaar) een integraal veiligheidsplan vast. Dit plan is een middel om voor de burgemeester om partijen als politie en justitie te binden aan de uitvoering van de door de gemeenteraad vastgestelde prioriteiten.

Vorming Nationale politie, gevolgen voor Ooststellingwerf

De eerste kamer is in juli 2012 akkoord gegaan met de nationalisering van de politie. Dit wetsvoorstel regelt de invoering van één landelijk politiekorps. Met de invoering van de nationale politie wil de regering de politie professioneler maken en meer mogelijkheden geven om Nederland veiliger te maken. Door het vormen van één eenheid wordt de politie efficiënter en effectiever en als gevolg daarvan is er meer tijd voor uitvoerende taken. Binnenkort dient de ministerraad een nieuw wetsvoorstel in aan de Tweede kamer om direct na de inwerkingtreding op 1 januari 2013 de Wet aan te passen en aan te vullen. De aanpassingen betreffen voornamelijk de rol van de korpschef, de regioburgemeester en de minister. Tot slot wordt voorgesteld de burgemeester en de officier van justitie instemmingsrecht te geven bij de benoeming van de politiechef van een regionale eenheid of district.

De Nationale Politie wordt opgedeeld in tien regionale eenheden. Per 1 januari 2013 ontstaat er een regionale eenheid “Noord-Nederland”, waar Ooststellingwerf een onderdeel van is. De teams

Stellingwerf en Heerenveen vormen vanaf die datum één nieuw team met één gezamenlijk politiejaarwerkplan. In overleg met de drie tot dit team behorende gemeenten is dit eerste gezamenlijke jaarwerkplan opgesteld. In dit jaarwerkplan komen de veiligheidsthema's uit deze nota terug. Daarnaast kent het jaarwerkplan een aantal eigen thema's, welke zijn afgeleid van de gekozen gemeenschappelijke gemeentelijke prioriteiten en de landelijke politiethema's. Van belang voor het lokale veiligheidsgevoel is het gegeven dat ook in de toekomst het politiebureau in Oosterwolde voor de inwoners geopend zal blijven.

Alle gemeenten van de provincies Drenthe, Friesland en Groningen, het Openbaar Ministerie en de Politie Noord Nederland hebben voor de jaren 2013 en 2014 de volgende gemeenschappelijke prioriteiten gedefinieerd.

- Jeugd en veiligheid;
- Geweld (inclusief straatroof, overvallen, huiselijk geweld, uitgaansgeweld, geweld tegen werknemers met een publieke taak);
- Woninginbraken;
- Georganiseerde criminaliteit.

De hierboven aangegeven beleidsprioriteiten komen niet in de plaats van andere lokale beleids prioriteiten, maar het zijn thema's, welke extra aandacht vragen en waarvan de politie denkt een forse winst te kunnen bereiken.

Bij de uitvoering van de genoemde algemene beleidsprioriteiten worden steeds de volgende uitgangspunten gehanteerd.

- Lokaal wat kan en regionaal wat moet;
- Aantoonbare impact; het resultaat telt, niet de inspanning;
- Voelbaar (daders), herkenbaar (slachtoffers) en merkbaar (de samenleving);
- Oplossingsgericht en informatiegestuurd;
- Werken vanuit een brede (lokale)veiligheidscoalitie;
- Lokale contextgedreven veiligheidsaanpak;
- Meer publiek vertrouwen;
- Slachtoffers centraal;
- Niet zaakgericht, maar persoonsgerichte aanpak.

In het eerder genoemde politiejaarwerkplan 2013 voor de Stellingwerfen en Heerenveen wordt rekening gehouden met de lokale prioriteiten (uit de lokale beleidsnota's). Afhankelijk van de ontwikkelingen kan er in de loop van het jaar aanpassing van de activiteiten plaatsvinden, mits die aanpassingen passen de gegeven kaders van de politie. Dat betekent dat nog meer dan voorheen het lokale gezag gedwongen wordt om keuzes te maken om op bestuurlijk niveau verantwoordelijkheid te nemen over wat er wel en niet wordt gedaan. In viermaandelijksse rapportagemomenten worden de gemaakte keuzes gemotiveerd.

Transitie Veiligheidshuis

Het Veiligheidshuis is een betrekkelijk nieuw fenomeen binnen de overheid. Een manier van werken gebaseerd op de gedachte dat samenwerken meer oplevert dan wanneer organisaties afzonderlijk en zelfstandig aan de slag gaan om criminaliteit, onveiligheid en overlast aan te pakken. In 2008 is het Veiligheidshuis Fryslân (VHF) als 27^e Veiligheidshuis in Nederland opgericht. Veiligheidshuis Fryslân richt zich op het verbinden van de justitiële- en zorgketen in de aanpak van de brede veiligheidsproblematiek om Fryslân veiliger en leefbaarder te maken. Tot nu toe werd de regie over de Veiligheidshuizen door het Ministerie van Veiligheid en Justitie gevoerd. De regie wordt ingaande 2013 overgedragen aan de gemeenten. De gemeente Ooststellingwerf geeft, om de provinciale veiligheidsketen in stand te houden en te versterken, steun en inzet aan de verdere vorming van het Veiligheidshuis. Zowel in de vorm van betrokkenheid en bereidheid om kennis en ervaringen te delen als in de vorm van financiële middelen.

Crisisbeheersing en de Veiligheidsregio Fryslân

Het project "Zelfredzaamheid bij rampen en crisis" is momenteel voor de rijksoverheid in een overgangsfase naar de veiligheidsregio. Een door het uit de 25 voorzitters van de Nederlandse Veiligheidsregio's bestaande Veiligheidsberaad ingestelde commissie, onder leiding van de

portefeuillehouder gemeenten, Piet Bruinooge (burgemeester Alkmaar), heeft recentelijk een rapport uitgebracht, dat een nieuwe kijk geeft op eigentijdse bevolkingszorg tijdens een ramp of een crisis. In dit rapport, “Bevolkingszorg op orde” geheten, wordt het accent gelegd op de (zelf)redzaamheid van de burger en beperkt de overheid zich tot zorgtaken voor de verminderd zelfredzamen in de samenleving. Daarnaast worden er in het rapport ter aanvulling van de summierse bepalingen in de Wet veiligheidsregio’s een aantal (minimum) prestatie-eisen geformuleerd, waaraan de gemeentelijke bevolkingszorgorganisatie tenminste moet voldoen. Deze minimumeisen zullen in de toekomst door de Inspectie worden gehanteerd als richtlijn bij het maken van incidentevaluaties.

Een belangrijk instrument om de zelfredzaamheid van de inwoners te vergroten is het containerbegrip Risicocommunicatie. Door tijdens een grootschalig incident of ramp met behulp van moderne technieken een handelingsperspectief te geven aan de burgers, kan de zelfredzaamheid worden gestimuleerd. Een goed voorbeeld hiervan is het recentelijk ingevoerde middel NL-alert.

In de loop van 2013 is vrijwel iedere mobiele telefoon in staat om NL-alert boodschappen te ontvangen.

Een ander aspect van de crisisbeheersing is continuïteitsmanagement. De samenleving is voor wat betreft de continuïteit sterk afhankelijk van een ongestoorde levering van in het bijzonder elektriciteit en telecommunicatie. Op rijksniveau worden momenteel modelplannen ontwikkeld om de maatschappelijke weerbaarheid in geval van grootschalige uitval van elektriciteit en ICT te vergroten. Een modelplan ondersteunt de gemeenten en de veiligheidsregio’s bij het ontwikkelen van continuïteitsplannen.

Landelijk loopt er een discussie of naast het crisisplan een sociaal calamiteitenplan, naar Engels voorbeeld, ontwikkeld moet worden. De basisgedachte van een sociaal calamiteitenplan is dat er bij dreigende onrust heel snel de relevante spelers aan de juiste overlegtafel zitten om met elkaar te bespreken hoe de dreigende maatschappelijke onrust kan worden voorkomen c.q. kan worden beheerst.

Regionalisering brandweer

Met ingang van 1 oktober 2010 is de Wet veiligheidsregio’s van kracht geworden. Deze wet beoogt een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van de brandweezorg, geneeskundige hulpverlening en crisisbeheersing onder één regionale bestuurlijke regie. Met de realisatie van de Wet veiligheidsregio’s is het fundament gelegd voor de organisatie van rampenbestrijding en crisisbeheersing met als doel: burgers beter beschermen tegen de risico’s van de hedendaagse samenleving.

Een onderdeel van de Wet veiligheidsregio’s is het verplicht regionaliseren van de gemeentelijke brandweerkorpsen. In de komende jaren zal niet alleen gebouwd worden aan een nieuwe Friese brandweerorganisatie, maar worden er ook andere initiatieven uitgevoerd die een bijdrage leveren aan een toekomstbestendige brandweezorg.

Er wordt naar gestreefd de overgang naar de regionale brandweerorganisatie voor 1 januari 2014 te realiseren. Het toekomstbestendig maken van de brandweezorg in Fryslân kent een lange termijn perspectief tot 2020.

Lokale ontwikkelingen

Vanzelfsprekend is het lokale beleid geïnspireerd op de geschetste landelijke en regionale ontwikkelingen. Maar ook de ontwikkelingen op lokaal niveau kaderen het integrale veiligheidsbeleid. Integrale veiligheid is, zoals in de inleiding is beschreven, verweven met een groot aantal andere gemeentelijke beleidsterreinen.

Een voorbeeld daarvan is de Drank- en Horecawet, welke per 1 januari 2013 in werking is getreden. De doelstelling van deze Wet is het voorkomen van gezondheidsschade en verstoring van de openbare orde als gevolg van (overmatig)alcoholgebruik. Door goede afstemming en het maken van sluitende afspraken met alle betrokken partijen over vergunningverlening, handhaving en preventie kan die doelstelling effectief worden bereikt.

Hoofdstuk 4 Huidige situatie, de veiligheidsvelden en veiligheidsthema's

Dit hoofdstuk geeft aan wat de uitgangssituatie is voor de nu voorliggende nota integraal veiligheidsbeleid en definieert de vijf veiligheidsvelden en de daarbij behorende veiligheidsthema's.

In de in april 2012 door de gemeenteraad onderschreven evaluatie van het integraal veiligheidsbeleid over de periode 2008 – 2011 is een beeld geschetst van de uitgangssituatie van de nu voorliggende nota. Zoals in de conclusies van deze evaluatie is vermeld zet het college voor de periode 2013 – 2016 in op continuering en versterking van het in 2008 ingezette beleid, waarbij enkele nieuwe specifieke aandachtsgebieden worden benoemd, afgeleid van de beleidsdoelstellingen van de strategische partners.

In algemene zin worden er volgens de Methode Kernbeleid Veiligheid vijf veiligheidsvelden onderscheiden waarbinnen diverse veiligheidsthema's zijn benoemd. Dit zijn:

1. Veilige woon- en leefomgeving
 - Sociale kwaliteit (o.m. woonoverlast, overlast zwervers en verslaafden)
 - Fysieke kwaliteit (o.m. vernieling, graffiti en zwerfvuil)
 - Objectieve veiligheid / veelkomende criminaliteit (o.m. woninginbraak, fietsendiefstal, geweldsdelicten)
 - Subjectieve Veiligheid / veiligheidsgevoelens
2. Bedrijvigheid en veiligheid
 - Veilig winkelgebied en bedrijventerreinen
 - Veilig uitgaan
 - Veilige evenementen
3. Jeugd en Veiligheid
 - Overlastgevende jeugd
 - Criminele jeugd / individuele jongeren
 - Jeugd, alcohol en drugs
4. Fysieke Veiligheid
 - Verkeersveiligheid
 - Brandveiligheid
 - Externe veiligheid
 - Voorbereiding Rampenbestrijding en Crisisbeheersing
5. Integriteit en veiligheid
 - Polarisatie en radicalisering
 - Georganiseerde criminaliteit
 - Ambtelijke en bestuurlijke integriteit

Op basis van recente politiecijfers, gesprekken met partners, diverse rapporten, landelijke en regionale ontwikkelingen en de al eerder door de raad vastgestelde beleidsuitgangspunten komt een aantal thema's naar voren waarbinnen een verbeteringslag dient te worden gemaakt. Dit betreft:

1. **Veilige woon- en leefomgeving**
 - **Overlastgevende personen / burenruzies,**
 - **Woninginbraken,**
 - **Mishandeling en huiselijk geweld**
2. **Bedrijvigheid en Veiligheid**
 - **Geen specifieke thema's benoemd**

3. **Jeugd en Veiligheid**
 - **Individuele probleemjongeren en overlastgevende jeugdgroepen,**
 - **Alcohol en drugs**
4. **Fysieke Veiligheid**
 - **Verkeersveiligheid**
5. **Integriteit en Veiligheid**
 - **Geen specifieke thema's benoemd**

Hoofdstuk 5 Beleidsthema's periode 2013 - 2016

In dit hoofdstuk worden de gekozen beleidsthema's voor de periode 2013 – 2016 benoemd. Tevens wordt er per veiligheidsthema aangegeven wat de uitgangssituatie is en waar de beleidsinspanning toe zou moeten leiden.

1. Veiligheidsveld “Veilige woon- en leefomgeving”

1.1. Thema: Overlastgevende personen en burenruzies

Uit de politiecijfers en de gesprekken met de politie en de woningbouwverenigingen blijkt dat het aantal burenruzies en overlastgevende personen in Ooststellingwerf hoog is in vergelijking met bijvoorbeeld de buurgemeente Weststellingwerf. In het afgelopen jaar zijn er rond de 300 incidenten geteld. In 2010 waren dit er ruim 200. Een flinke verhoging derhalve. Het is de bedoeling dat door beleidsintensivering het aantal incidenten wordt teruggebracht naar het niveau van vóór 2010.

In veel situaties komt naar voren dat mensen niet over voldoende vaardigheden beschikken om handelend op te kunnen treden in ‘lastige’ situaties. Zoals het aanspreken van burenen op overlast, het benaderen van jongeren die voetballend op het schoolplein lawaai maken en vele andere situaties. Inwoners spreken elkaar op een wijze aan waardoor er regelmatig onenigheid ontstaat. In sommige situaties is het extra lastig als bijvoorbeeld degene die voor overlast zorgt een beperking of psychische problemen heeft.

Beoogd maatschappelijke effect:

inwoners ervaren een prettig woonklimaat waarin overlastgevende personen en burenruzies nauwelijks voorkomen.

Doel:

het vergroten van de zelfredzaamheid van de inwoners en de sociale controle in de buurt versterken.

Te nemen maatregelen:

- inwoners de zorg bieden die nodig is om te voorkomen dat zij (verder) afglijden op de maatschappelijke ladder.
- onderzoeken of het instrument buurtbemiddeling kan worden toegepast. Hiervoor ontvangt de raad een separaat plan van aanpak. Uitgangspunten bij buurtbemiddeling zijn een professionele en laagdrempelige inzet.
- het (blijven) verbeteren van de ketenaanpak waarbij verbinding wordt gelegd tussen het zorg- en veiligheidsaspect. Dit houdt in dat per veiligheidsprobleem door verschillende instanties in beeld wordt gebracht:
 - Wat er aan de hand is;
 - Wat de (on)mogelijkheden zijn;
 - Wat er wordt gedaan om het probleem beheersbaar te maken en door wie;
 - Evaluatie per probleem
 - via voorlichting de kennis van de inwoners en dus de zelfredzaamheid vergroten.

Rol gemeente:

Sturend, stimulerend (zelfredzaamheid), initiërend, uitvoerend en structurerend

Rol ketenpartners (Woningcorporaties, Stichting Scala, politie, Veiligheidshuis Fryslân):

Stimulerend en uitvoerend

1.2. Thema: Woninginbraken

In de afgelopen periode is het aantal inbraken in geheel Nederland en Fryslân, maar ook in Ooststellingwerf toegenomen. Vaak worden inbraken gepleegd door gelegheidsinbrekers, vooral in de vooravond tussen 17.00 uur en 23.00 uur. Zij zijn uit op snel succes en gemak en plegen hun inbraken in een voor hen bekende omgeving. Tevens wordt een toenemend aantal woningbraken gepleegd door professionele criminelen die in georganiseerd verband opereren. In maart 2012 is samen met de politie, woningbouwcorporaties en de bewonerscommissie Oosterwolde-Zuid een inbraakpreventieactie (Voetjesproject) gehouden. Opvallend was het aantal (nieuwe) fietsen, welke zo uit de schuur gehaald konden worden en het aantal sleutels wat nog in het slot van voertuigen zat. Achterdeuren die open stonden, maar ook honden die in de keukens lagen en totaal niet reageerden op onbekenden. Op deze plekken werd een voetstapje achtergelaten, om zo de burgers bewust te maken van het gevaar. Onder het motto; dit kan ook de voetstap van een inbreker zijn. Er werd erg positief gereageerd op de actie door de inwoners die wel thuis waren en vaak pas na aanbellen de 'inbrekers' opmerkten. In 275 van de 1400 gevallen kon op eenvoudige wijze een woning of schuur worden binnengetroten wegens gebrekkige afsluiting ervan. In december 2012 is deze actie herhaald. Ditmaal in o.a. Haulerwijk, Appelscha en Donkerbroek. Deze preventieactie gaf hetzelfde beeld als de actie uit maart 2012.

NB: niet alleen particulieren kunnen te maken krijgen met inbraak. Ook ondernemers worden soms geconfronteerd met inbraak in hun bedrijfspand/winkel. De gemeente blijft in gesprek met ondernemers over dit onderwerp. Op basis van de vraag vanuit ondernemers vervult de gemeente ook hier haar gevraagde rol.

Beoogd maatschappelijke effect:

Een veilige woon- en leefomgeving waar de kans dat inwoners slachtoffer worden van inbraak zo klein mogelijk is.

Doel:

Het vergroten van de bewustwording dat inwoners hun eigendommen goed dienen te beschermen.

Te nemen maatregelen:

- Onderzoeken of het voetjesproject in samenwerking met de politie, de woningbouwcorporaties en de Plaatselijke Belangen structureel ingezet kan worden.
- Het geven van preventietips via de media en de website van de gemeente.
- Het verbeteren van de fysieke leefomgeving door bijvoorbeeld verbetering van de straatverlichting en het goed snoeien van het openbaar groen.
- Het inzetten van burgernet.

Rol gemeente:

De gemeente is hierin sturend, stimulerend, initiërend, en structurerend

Rol ketenpartners (woningbouwcorporaties, politie):

Sturend, initiërend, stimulerend en uitvoerend

1.3. Thema: Mishandeling / huiselijk geweld

Huiselijk geweld is een probleem dat ligt op de terreinen van volksgezondheid, openbare orde en veiligheid. Huiselijk geweld komt overal voor; in alle milieus en bij alle culturen. De verwachting bestaat dat het aantal op te leggen tijdelijke huisverboden de komende jaren zal stijgen. Dit vanwege de verhoogde aandacht bij de politie voor huiselijk geweld en het groeiende besef dat de inzet van dit instrument bijdraagt aan het voorkomen van herhaling van deze geweldsdelicten. In periodes waar het minder goed gaat met de economie, met als gevolg waarvan ook gezinnen financieel onder druk komen te staan, is de kans groter dat het aantal gevallen van huiselijk geweld stijgt.

Naast huiselijk geweld is er nog een geweldsdelict dat toeneemt in Ooststellingwerf: mishandeling. Mishandeling kan verschillende vormen aannemen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen geestelijke, lichamelijke en seksuele mishandeling.

Beoogd maatschappelijke effect:

Een veilige woon- en leefomgeving waar de kans dat inwoners slachtoffer worden van mishandeling/huiselijk geweld zo klein mogelijk is.

Doel:

Een sluitende en effectieve aanpak van huiselijk geweld die gericht is op het terugdringen en aanpakken van huiselijk geweld.

Te nemen maatregelen:

- Toepassen van de Wet Tijdelijk Huisverbod.
- Implementatie van het instrument huisverbod online.
- Financiële bijdrage Advies Steunpunt Huiselijk Geweld.
- Invoering van de verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

Rol gemeente:

De gemeente is hierin sturend, stimulerend, initiërend, en structurerend

Rol ketenpartners (Scala, politie, veiligheidshuis Fryslân, Fier Fryslân, Woningbouwcorporaties, OM):

Sturend, initiërend, stimulerend en uitvoerend

2 Veiligheidsveld: “Bedrijvigheid en veiligheid”

Geen specifieke beleidsprioriteiten voor de planperiode aangegeven; de acties op dit gebied zijn geïntegreerd in de normale bedrijfsvoeringprocessen.

3 Veiligheidsveld: “Jeugd en veiligheid”.

3.1. Thema: Overlastgevende jeugd(groepen) en individuele probleemjongeren

Met het overgrote deel van de jongeren gaat het gelukkig goed. Zij groeien op zonder problemen. Het is jammer dat het gedrag van sommige jongeren, vooral van jongeren in de puberteit, al snel wordt geabnormaliseerd. Het is kenmerkend voor die levensfase dat grenzen worden opgezocht en dat deze pubers een eigen identiteit en plek in de samenleving willen veroveren. Dit is geen verschijnsel van deze tijd maar van alle tijden.

Het risico om uiteindelijk af te glijden tot criminaliteit heeft te maken met een combinatie van factoren, zoals een lage of geen opleiding, alcohol- en drugsgebruik en gezinsproblematiek als bijvoorbeeld huiselijk geweld. Door vroegtijdig, snel en consequent te reageren op normoverschrijdend gedrag (vaak in groepsverband) en de eerste strafbare feiten is de kans op het voorkomen of verergering van de problematiek mogelijk.

In onze gemeente wordt gebruik gemaakt van de persoonsgerichte aanpak. Hierbij worden overlastgevende inwoners (waaronder ook jongeren) aangesproken op hun gedrag. Daar waar nodig wordt hulp ingezet en/of handhavend opgetreden. Deze aanpak geldt niet alleen voor Ooststellingwerf. Het succes vanuit de gehele provincie met betrekking tot deze aanpak heeft landelijk aandacht.

Beoogd maatschappelijke effect:

Het verminderen van hinderlijk en overlastgevend gedrag door jongeren

Doel:

- Inwoners ervaren een prettig woonklimaat waarin hinderlijke en overlastgevende gedrag door jongeren nauwelijks voorkomt.
- Jongeren en ouders de zorg bieden die nodig is om te voorkomen dat jongeren afglijden op de maatschappelijke ladder.

Maatregelen:

- Het (blijven) verbeteren van de ketenaanpak waarbij verbinding wordt gelegd tussen het zorg- en veiligheidsaspect. Dit houdt in dat per veiligheidsprobleem door verschillende instanties in beeld wordt gebracht:
 - Wat er aan de hand is;
 - Wat de (on)mogelijkheden zijn;
 - Wat er wordt gedaan om het probleem beheersbaar te maken en door wie;
 - Evaluatie per probleem.
- Preventielessen verzorgen op de scholen en de scholen stimuleren om het Schoolveiligheidsplan te ontwikkelen of te actualiseren. Hierin staan afspraken vermeld hoe in bepaalde situaties (o.a. pesten, vechtpartijen, diefstal, drugsgebruik, dealen, alcoholgebruik, schennispleging) gehandeld moet worden. Als gevolg van het amendement van de raad tijdens de begrotingsraad van november 2012 zijn de beschikbare middelen hiervoor uitgebreid met € 10.000,00.
- Jongeren stimuleren hun opleiding weer op te pakken of te vervolgen. De aanpak is afhankelijk van het type en de ernst van de verzuimmelding en richt zich op de oorzaak. Op dit moment wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn om de pilot ‘Startkwalificatie voor jongeren’ een vervolg te geven.
- Vroegtijdig signalen oppakken.
- Actieve betrokkenheid bij de verdere ontwikkeling van het Veiligheidshuis op bestuurlijk, beleidsmatig en operationeel niveau. (Overdracht regierol van het ministerie van Veiligheid en Justitie naar de gemeenten
- Implementatie van de Voetbalwet.

Rol gemeente:

De gemeente is hierin sturend, stimulerend, initiërend, en structurerend

Rol ketenpartners (scala, politie, CJG, Veiligheidshuis Fryslân, woningbouwcorporaties, OM):

Sturend, initiërend, stimulerend en uitvoerend

3.2. Thema: Alcohol en drugs

Bij alcoholoverlast gaat het om jeugdigen, die hinderlijk verdrag vertonen op straat, vernielingen begaan of geluidsoverlast veroorzaken als gevolg van (overmatig) alcoholgebruik. Ook het achterlaten van kapotte bier- en andere flessen in de openbare ruimte levert onveilige situaties, maar ook ergernis en overlast op. Daarnaast is het aantal kinderen en jongeren met een acute alcoholvergiftiging, ook wel comazuipen genoemd, in Nederland in 2011 opnieuw toegenomen. In het afgelopen jaar zagen kinderartsen in het gehele land het aantal opnames oplopen tot 762 in 2011. In 2010 bedroeg dit aantal nog 684 en in 2007 lag dit

aantal op 297. Een ander opvallend punt is de daling van de gemiddelde leeftijd van de betrokkenen van 15,6 naar 15,3 jaar.

De cijfers over het gebruik van alcohol en drugs onder jongeren laten voor onze gemeente een positief beeld zien. De cijfers liggen onder het provinciale gemiddelde. Ondanks dat blijft het van belang aandacht te besteden aan alcohol- en drugsmisbruik. Ten eerste omdat er nog steeds sprake is van misbruik waardoor aandacht hiervoor op zijn plaats is. Ten tweede omdat de doelgroep steeds vernieuwd. De jongeren van 2016 zijn (deels) andere jongeren dan die van 2013. Dit vraagt om structurele aandacht, ook op lange termijn.

Vastgesteld moet worden dat de gemeente niet of nauwelijks zicht heeft op de daadwerkelijke omvang en intensiteit van drugs- en alcoholgebruik en de gevolgen daarvan voor de individuele gebruiker of de samenleving.

Beoogd maatschappelijke effect:

Een woon- en leefomgeving waarin jongeren bewust zijn van mogelijke consequenties en effecten van alcohol- en drugsgebruik zodat er niet of nauwelijks overlast is.

Doel:

- Inwoners ervaren een prettig woonklimaat waarin hinderlijk en overlastgevend gedrag door jongeren nauwelijks voorkomt.
- Jongeren en ouders de zorg bieden die nodig is om te voorkomen dat jongeren afglijden op de maatschappelijke ladder.

Maatregelen:

- Het (blijven) verbeteren van de ketenaanpak waarbij verbinding wordt gelegd tussen het zorg- en veiligheidsaspect. Dit houdt in dat per veiligheidsprobleem door verschillende instanties in beeld wordt gebracht:
 - Wat er aan de hand is;
 - Wat de (on)mogelijkheden zijn;
 - Wat er wordt gedaan om het probleem beheersbaar te maken en door wie;
 - Evaluatie per probleem.
- Preventielessen verzorgen op de scholen en de scholen stimuleren om het Schoolveiligheidsplan te ontwikkelen of te actualiseren. Hierin staan afspraken beschreven hoe in bepaalde situaties (o.a. pesten, vechtpartijen, diefstal, drugsgebruik, dealen, alcoholgebruik, schennispleging) gehandeld moet worden.
- Vroegtijdig signalen oppakken.
- Implementeren van de vernieuwde drank- en horecawet.
- Onderzoeken of het regionaal hennepconvenant geïmplementeerd kan worden.
- Vertaling, vaststelling en implementatie van het regionaal evenementenbeleid naar de lokale situatie.
- Actieve betrokkenheid bij de verdere ontwikkeling het Veiligheidshuis op bestuurlijk, beleidsmatig en operationeel niveau. (Overdracht regierol van het ministerie van Veiligheid en Justitie naar de gemeenten)

Rol gemeente:

De gemeente is hierin sturend, stimulerend, initiërend, en structurerend.

Rol ketenpartners (Scala, politie, Veiligheidshuis Fryslân, woningbouwcorporaties, OM, VNN):

Sturend, initiërend, stimulerend en uitvoerend.

4 Veiligheidsveld: “Fysieke veiligheid”

4.1. Thema: Verkeersveiligheid

De gemeente is er verantwoordelijk voor dat de inwoners zich in de openbare ruimte veilig kunnen bewegen en zich op straat veilig voelen. Verkeersveiligheid hoort daarbij. Verkeersonveiligheid kan er toe leiden dat mensen niet meer de straat op durven, wat grote gevolgen heeft voor hun sociale leven. Veiligheid is ook belangrijk voor de mobiliteit en de economie; onveiligheid leidt tot grote maatschappelijke kosten en menselijk leed. Kortom, veiligheid is een belangrijke randvoorwaarde voor het welzijn en de sociale cohesie. Daarom is het essentieel de verkeersveiligheid steeds verder te verbeteren. Daarbij mag de eigen verantwoordelijkheid van de inwoners niet uit het oog worden verloren. Iedere verkeersdeelnemer wordt geacht zijn of haar steentje bij te dragen aan de eigen verkeersveiligheid en die van anderen.

Beoogd maatschappelijke effect:

Het terugdringen van verkeersslachtoffers en de aanpak van onveilige verkeerssituaties.

Doel:

De inwoners durven zich vrijelijk op straat te begeven en voelen zich daarbij veilig.

Maatregelen:

- Bij elk ongeval waar de politie ter plaatse komt, wordt bij de betrokkenen een blaastest op alcoholgebruik afgenomen.
- Bij alle aanrijdingen met zwaar letsel wordt onderzoek uitgevoerd door het politieteam Verkeersongevallenanalyse.
- Bij evenementen, waarbij afwijkend verkeer wordt verwacht, wordt extra ingezet op handhaving.
- Op klacht-, overlast- en risicolocaties worden controles op snelheid uitgevoerd na overleg met de wegbeheerder.
- Bij extreme snelheidsovertredingen wordt door de politie een mededeling naar het CBR uitgebracht, leidend tot een educatieve maatregel gedrag (EMG).

Rol gemeente:

De gemeente is hierin sturend, stimulerend, initiërend, en structurerend.

Rol Partners (voornamelijk politie):

Sturend, initiërend, stimulerend en uitvoerend.

5 Veiligheidsveld: “Integriteit en veiligheid”.

5.1. Uit de beschikbare informatie blijkt dat er in Ooststellingwerf geen dreiging is van polarisatie en radicalisering. Omdat er geen concrete signalen zijn worden geen extra maatregelen overwogen in de planperiode. Datzelfde geldt voor de ambtelijke en bestuurlijke integriteit.

Hoofdstuk 6 Organisatie en coördinatie van het beleid

Dit hoofdstuk beschrijft de organisatie en coördinatie van het beleid. Het gaat hier om de organisatie en coördinatie van het integrale veiligheidsbeleid en de inbedding van de coördinatiefunctie in de ambtelijke organisatie.

6.1 Coördinatiefunctie

Binnen de gemeente Ooststellingwerf is Integrale Veiligheid, Openbare Orde en Crisisbeheersing belegd bij de afdeling Samenleving, team Beleid en Uitvoering. Binnen dit team is een beleidsmedewerker verantwoordelijk voor deze taken. Deze medewerker is onder meer belast met de coördinatie van het veiligheidsbeleid, de gemeentelijke voorbereiding van de rampenbestrijding en crisisbeheersing (bevolkingszorg) en de algemene beleidsadvisering over vraagstukken van openbare orde en veiligheid aan het college van burgemeester en wethouders c.q. aan de burgemeester. Met name op het gebied van crisisbeheersing is belegd dat er een goede vervanging is. Immers, rampen en crises houden zich niet aan werktijden van een individuele medewerker.

6.2 Politiek/bestuurlijke inbedding

Binnen het college van burgemeester en wethouders van Ooststellingwerf is de burgemeester de portefeuillehouder openbare orde en veiligheid. Het beleidsterrein openbare orde en veiligheid is overigens wel een gezamenlijke verantwoordelijkheid van het hele college. Dit omdat de veiligheidsvraagstukken ook binnen de andere beleidsterreinen geïntegreerd zijn. Veiligheid raakt dus niet alleen de portefeuille van de burgemeester, maar ook die van de wethouders. En omdat de gemeenteraad ook de kaders stelt voor dit beleidsterrein wordt de raad middels periodieke rapportages over de voortgang van het uitvoeringsprogramma in staat gesteld controle uit te oefenen.

De prioriteiten voor de komende jaren op het gebied van de integrale veiligheid liggen vast in deze beleidsnota.

6.3 Sturing en controle

De in deze genoemde beleidsprioriteiten gelden voor de periode van 2013 tot en met 2016 en gelden als beleidskader. Jaarlijks zal er een activiteitenkalender worden opgesteld in samenwerking met de ketenpartners zoals de politie Zuidoost Fryslân. Deze kalender wordt vastgesteld door het college en wordt opgesteld onder verantwoordelijkheid van de burgemeester die het afstemt met de politie en het Openbaar Ministerie. Deze afstemming vindt plaats in het Driehoeksoverleg en wordt verwerkt in het politie jaarwerkplan. De voortgang wordt minimaal eens per jaar besproken in de raad/raadscommissie. De kalender voor 2013 wordt u separaat aangeboden.

6.4 Financiën

De financiering van het uitvoeringsprogramma van deze Nota Integraal Veiligheidsbeleid is verwerkt in de reguliere begroting. Indien de voortgang van de uitvoering extra middelen vereist zullen aparte budgetten aan de gemeenteraad worden gevraagd. Dit geldt o.a. voor het opzetten van buurtbemiddeling. Daarnaast is een deel van de kosten van dit programma beschikbaar binnen de budgetten van de andere gemeentelijke beleidsterreinen.

6.5 Communicatie

Ook op dit beleidsterrein is communicatie belangrijk. Dat geldt zowel de interne en de externe communicatie. De interne communicatie betreft de uitvoering van het beleid, de uitvoeringsprogramma's en de betrokkenheid van de overige gemeentelijke afdelingen daarbij. Ook de communicatie over de voortgang aan de gemeenteraad valt onder de interne communicatie.

Externe communicatie betreft de communicatie met de ketenpartners, die immers mede verantwoordelijk zijn voor de uitvoering en de communicatie met de inwoners van de gemeente. Waar nodig zullen de inwoners worden geïnformeerd over de aanpak van de veiligheidsproblemen en over de effecten van de uitgevoerde maatregelen.

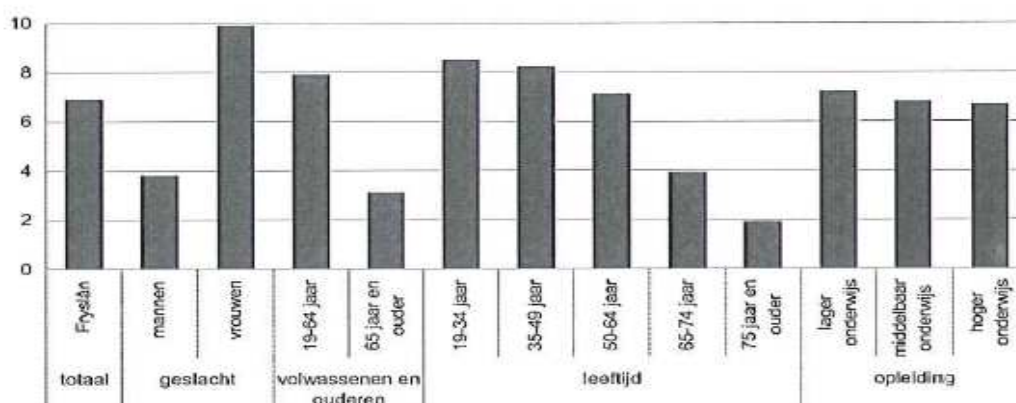
Hoofdstuk 7 Cijfers

Slachtoffer huiselijk geweld

Psychisch of emotioneel geweld ³	Getreiterd, gekleineerd, uitgescholden, <i>gestalkt of belaagd</i> worden.
Lichamelijk geweld	Mishandeld, geschopt en geslagen worden.
Ongewenste seksuele toenadering	Seksueel getinte opmerkingen krijgen.
Seksueel misbruik ³	<i>Ongewenst aangeraakt</i> , aangerand of verkracht worden.

In Fryslân is 7% van de inwoners van 19 jaar of ouder wel eens slachtoffer geweest van huiselijk geweld; 8% van de 19 t/m 64 jarigen en 3% van de 65-plussers. Vrouwen zijn vaker slachtoffer geweest van huiselijk geweld dan mannen (zie ook figuur 1). Daarnaast zijn gescheiden mensen, arbeidsongeschikten/werklozen en westerse allochtonen vaker slachtoffer (geweest) van huiselijk geweld dan de overige groepen (zie ook tabel 1 in de bijlage).

7% van de Friezen van 19 jaar en ouder is wel eens slachtoffer geweest van huiselijk geweld, volwassenen vaker dan ouderen en vrouwen vaker dan mannen.

Figuur 1 Percentage Friezen dat ooit slachtoffer is geweest van huiselijk geweld

³ Voor de vraagstelling is gebruik gemaakt van de standaardvraagstellingen van de Lokale en Nationale Monitor Volksgezondheid. Een aantal aanpassingen is gedaan. Zo is op advies van Fier Fryslân 'stalking' specifiek benoemd bij de categorie psychisch/emotioneel geweld en 'ongewenst aangeraakt' genoemd bij de categorie seksueel misbruik in plaats van bij ongewenste seksuele toenadering. Bij de vraag naar de vorm van huiselijk geweld, is stalking, naast de 4 categorieën, als aparte categorie opgenomen.

Tabel 2 Ooit slachtoffer geweest van huiselijk geweld per gemeente voor de leeftijd 19-64 jaar (%)

	Ooit slachtoffer geweest van huiselijk geweld	
	N	%
Fryslân	3715	8
Gemeente		
Achtkarspelen	90	6
Het Bildt	85	6
Boarnsterhim	93	7
Bolsward	99	7
Dantumadiel	89	9
Dongeradeel	96	11
Ferwerderadiel	105	8
Franekeradeel	96	8
Gaasterlân-Sleat	100	9
Harlingen	334	6
Heerenveen	179	6
Kollumerland C.A.	86	15
Leeuwarden	553	12
Leeuwarderadiel	98	2
Lemsterland	92	8
Littenseradiel	94	2
Menameradiel	106	8
Nijefurd	92	3
Ooststellingwerf	88	8
Opsterland	110	8
Skarsterlân	96	2
Smallingerland	179	11
Sneek	175	5
Tytsjerksteradiel	174	8
Weststellingwerf	99	6
Wûnseradiel	114	4
Wymbritseradiel	101	7
De Waddeneilanden	92	10
Súdwest-Fryslân	581	5

Tabel 3 Ooit slachtoffer geweest van huiselijk geweld per gemeente voor de 65-plussers⁶ (%)

	Ooit slachtoffer geweest van huiselijk geweld	
	N	%
Fryslân	2441	3
Gemeente		
Achtkarspelen	105	3
Het Bildt / Ferwerderadiel	99	4
Boarnsterhim	102	3
Bolsward / Wûnseradiel	116	1
Dantumadiel / Kollumerland	95	3
Dongeradeel	102	6
Ferwerderadiel: zie het Bildt		-
Franekeradeel / Harlingen	106	1
Gaasterlân-Sleat / Lemsterland / Nijefurd	110	3
Harlingen: zie Franekeradeel		
Heerenveen	120	1
Kollumerland C.A.: zie Dantumadiel		-
Leeuwarden	357	3
Leeuwarderadiel / Menameradiel	104	3
Lemsterland: zie Gaasterlân-Sleat		-
Littenseradiel / Wymbritseradiel	80	6
Menameradiel: zie Leeuwarderadeel		-
Nijefurd: zie Gaasterlân-Sleat		-
Ooststellingwerf	94	10
Opsterland	113	2
Skarsterlân	111	2
Smallingerland	122	4
Sneek	117	2
Tytsjerksteradiel	186	5
Weststellingwerf	102	2
Wûnseradiel: zie Bolsward		-
Wymbritseradiel: zie Littenseradiel		-
De Waddeneilanden	100	4
Súdwest-Fryslân	312	2

⁶ De cijfers van de 65-plussers moeten met de nodige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd omdat relatief weinig ouderen hebben aangegeven ooit slachtoffer te zijn geweest van huiselijk geweld.

Alcohol & ouderen

feitenblad genotmiddelen

Nummer 15 - juni 2012

Het Feitenblad genotmiddelen wordt uitgegeven door de leden van Quo Fadis. Quo Fadis is een samenwerkingsverband tussen GGD Fryslân, Politie Fryslân en Verslavingszorg Noord Nederland (VNN). Deze werkgroep heeft als taak de gegevens over genotmiddelengebruik in de provincie Fryslân bijeen te brengen en u op de hoogte te stellen van actuele ontwikkelingen hierin. De informatie in dit Feitenblad heeft betrekking op alcoholgebruik onder ouderen. Hiervoor zijn diverse informatiebronnen geraadpleegd (zie bronvermelding) en zijn registratiegegevens van Verslavingszorg Noord Nederland opgenomen.

Ouderen in Friesland

Met het toenemen van de leeftijd, drinken over het algemeen minder mensen alcohol. Van de 55 - 64 jarige inwoners van Friesland drinkt 84,2% alcohol. Van de 65 - 74 jarigen is dit 76,7% en van de Friezen van 75 jaar en ouder is dit 56,8%. Wat opvalt is dat het percentage Friezen van 55 jaar en ouder dat omschreven kan worden als "zware drinker" in vergelijking met 2005 aanzienlijk toeneemt, zowel onder mannen als vrouwen.

Zware drinker

- ↑ minimaal één keer per week tenminste zes glazen alcohol
- ↓ minimaal één keer per week tenminste vier glazen alcohol

Zware drinkers	Totaal 2005	Totaal 2010
55-64 jaar	7,2%	15,5%
	mannen 8,7%	mannen 19,4%
	vrouwen 5,6%	vrouwen 10,5%
65-74 jaar	2,4%	5,9%
	mannen 2,1%	mannen 6,2%
	vrouwen 2,8%	vrouwen 5,5%
75 plus	0,6%	2,5%
	mannen 0,2%	mannen 3,0%
	vrouwen 0,9%	vrouwen 2,3%

Tabel 1: Percentage zware drinkers 2005/2010

De groep zware drinkers in de groep 19 jaar en ouder in 2010 is 15,3%. In 2005 was dit percentage 12,7%. In vergelijking met 2005 is het percentage zware drinkers licht gestegen. Deze stijging vinden we sterker terug bij de ouderen. Bij 55 - 64 jarigen is er sprake van een verdubbeling (van 7,2 % naar 15,5%).

Type Drinker

Bij ouderen met een alcoholprobleem wordt onderscheid gemaakt tussen:

- mensen die al hun hele leven problemen hebben met alcohol
- mensen die zijn gaan drinken na een heftige (emotionele) gebeurtenis (30%). Vrouwen zijn in deze groep oververtegenwoordigd.

Ouderen in de verslavingszorg

Alcoholproblemen bij 55 jaar en ouder komen vaker voor dan gedacht. Het aantal hulpvragen in Friesland voor alcoholproblemen bij deze groep is in 2011 met 57% gestegen t.o.v. 2007 (van 224 naar 353). In 2007 was het aandeel van 55 jaar en ouder in hulpverlening ca 20%. In 2011 was dit percentage ca 26%.

	2007	2008	2009	2010	2011
Totaal aantal verslavende cliënten in zorg % vrouw					
	2455	2623	2752	3092	3066
	27%	27%	27%	27%	26%
Cliënten met alcohol problematiek					
Primair alcohol					
Totaal	1090	1191	1257	1334	1339
% vrouw	31%	31%	29%	27%	26%
Jonger dan 55	866	924	940	994	986
% vrouw	31%	29%	27%	26%	27%
55-64 jaar	181	214	259	270	270
% vrouw	33%	36%	34%	30%	30%
65 plus	43	53	58	68	83
% vrouw	33%	34%	38%	40%	35%
Totaal 55 plus	224	267	317	338	353
% vrouw	33%	36%	35%	32%	31%

Tabel 3: Hulpverlening voor alcoholproblematiek in de jaren 2007 -2011

Het totale aantal Friese cliënten is tussen 2007 en 2011 met 24% gestegen (van 1090 naar 1339). Binnen de "alcoholgroep" is er sprake van een extra toename bij de 55 jaar en ouder (van 224 in 2007 naar 353 in 2011; ca 57%. In de groep van 55 - 65 is dat ca 50% (van 181 naar 270) en bij de groep 65 jaar en ouder van bijna 100% (van 43 naar 83).

Ald en 'n jonkje

In verzorgingshuizen drinken ouderen gemiddeld meer alcohol dan zelfstandig wonende ouderen (Buysen 1996). Bij ouderen is 5% van alle problemen aan alcohol gerelateerd. In verpleeg- en verzorgingshuizen bedraagt dit 10% (Van Etten, 2004).

Uit een schriftelijke enquête onder de Friese verzorgings- en verpleeghuizen (2003) blijkt dat er in een aantal verzorgings- en verpleeghuizen in toenemende mate alcoholgebruik onder bewoners wordt geconstateerd. Er is sprake van toenemend storend gedrag door ouderen veroorzaakt door alcohol. Bovendien blijkt er geen duidelijk beleid rond alcoholgebruik in verzorgings- en verpleeghuizen te bestaan. In 2004 is vanuit een samenwerkingsverband van Verslavingszorg Noord Nederland, GGD Fryslân en Zorgschap Fryslân een projectvoorstel gedaan voor een integraal

preventieproject gericht op Alcohol en Ouderen in de Friese verzorgings- en verpleeghuizen. Onderdeel van dit project is een training voor verschillende disciplines binnen verpleeg- en verzorgingshuizen.

Voor alle deelnemers aan de training geldt dat er informatie gegeven wordt over alcoholgebruik op oudere leeftijd, de risico's van de combinatie van alcohol en medicijnen en de nadelige effecten van alcohol. Bovendien is er voor het management veel aandacht voor het opstellen van een alcoholbeleid voor de instelling. De verzorgenden worden getraind in het gebruik van motiverende gespreksvoering. Voor de bewoners, hun familie en de vrijwilligers wordt een middag georganiseerd waar voorlichting wordt gegeven over de risico's van alcohol op oudere leeftijd. Voor meer informatie over dit project neemt u contact op met Afdeling Voorlichting en Preventie van Verslavingszorg Noord Nederland, preventie-friesland@vnn.nl.

Conclusies

- Het percentage "zware drinkers" onder de groep 55 jaar en ouder neemt sterker toe dan bij de totale groep 19 jaar en ouder.
- Minder ouderen drinken alcohol in vergelijking met jongere leeftijdsgroepen.
- Het aantal ouderen dat de afgelopen jaren is aangehouden in verband met rijden onder invloed is stabiel.
- Het aantal ouderen dat zich meldt bij de hulpverlening in verband met een alcoholprobleem neemt toe.
- Ouderen woonachtig in verzorgings- en verpleeghuizen drinken meer alcohol dan ouderen die zelfstandig wonen.

Informatiebronnen

- GGD Fryslân Gezondheidsenquête Volwassenen/Ouderen 2010
- NIGZ Factsheet Alcohol en Ouderen
- Politie Fryslân Registratiegegevens GIDS/BHV 2011
- VNN registratiegegevens Hulpverlening 2011
- VNN Ald en 'n jonkje

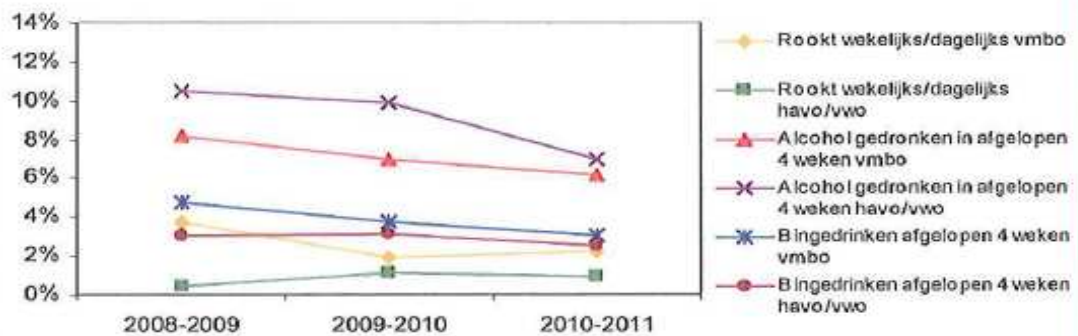
Trend alcoholgebruik en roken

Onderstaande figuren laten op provinciaal en regionaal niveau de trend zien voor alcoholgebruik en roken. Alcoholgebruik lijkt in het algemeen te zijn afgenomen in de afgelopen drie schooljaren. Het percentage jongeren dat wekelijks/dagelijks rookt is laag, maar lijkt lichtelijk toe te nemen.

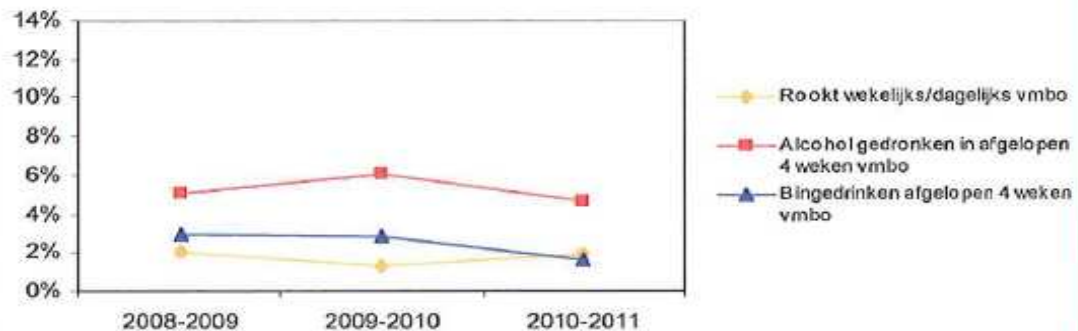
De laatste inzichten over de risico's op hersenbeschadiging door alcoholgebruik hebben geleid tot de volgende richtlijnen voor jongeren:

- beneden de 16 jaar drink géén alcohol
- 16 jaar of ouder drink alleen alcohol in het weekend en daarnaast maximaal nog twee dagen per week;
jongens maximaal twee standaardglazen alcohol op die dagen;
meisjes maximaal één standaardglas alcohol op die dagen.

**Trend roken en drinken in de onderbouw van het voortgezet onderwijs
Provincie Fryslân**

**Trend roken en drinken in de onderbouw van het voortgezet onderwijs
Regio 6**

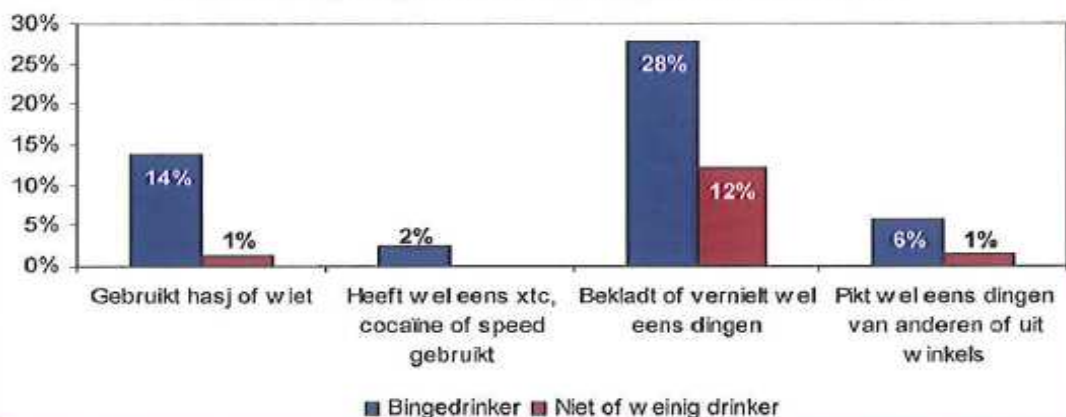

Overmatig alcoholgebruik en ongewenst gedrag

De jongeren uit klas 3 vmbo (14-16 jaar) die in de afgelopen vier weken minstens vijf glazen alcohol bij tenminste een gelegenheid hebben gedronken (bingedrinken) zijn vergeleken met leeftijdsgenoten van het vmbo die niet of weinig alcohol drinken.

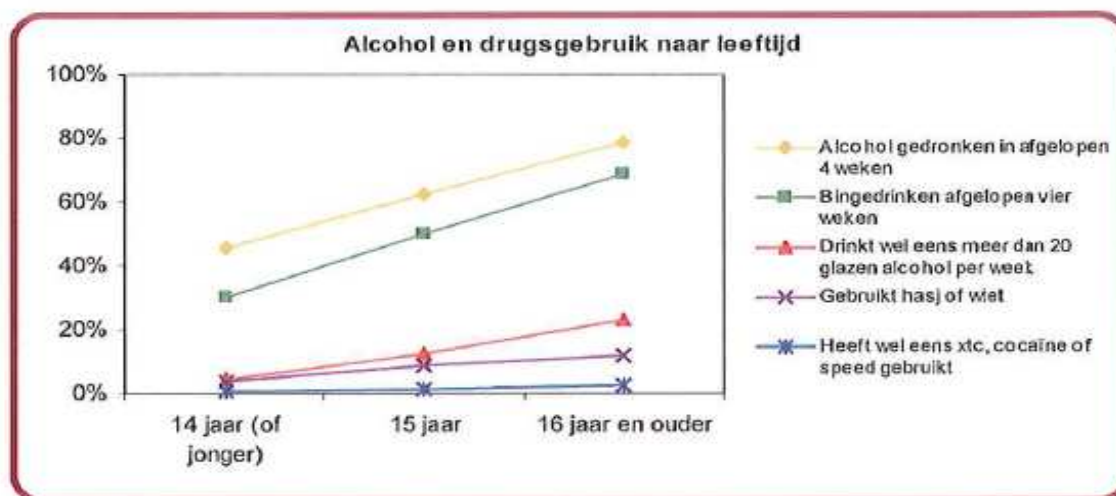
Bingedrinkende jongeren scoren in vergelijking met leeftijdsgenoten die niet of weinig alcohol drinken, bovenmatig op recent hasj/wiet gebruik, ooit gebruik van xtc, cocaïne of speed, het bekladden of vernielen van dingen en het pikken van dingen van anderen of uit winkels (zie onderstaande figuur).

Ongewenst gedrag in relatie tot (binge)drinken klas 3 vmbo

Alcoholgebruik en leeftijd

Onderstaande figuur laat zien hoe alcohol- en drugsgebruik onder jongeren toeneemt met het stijgen van de leeftijd.

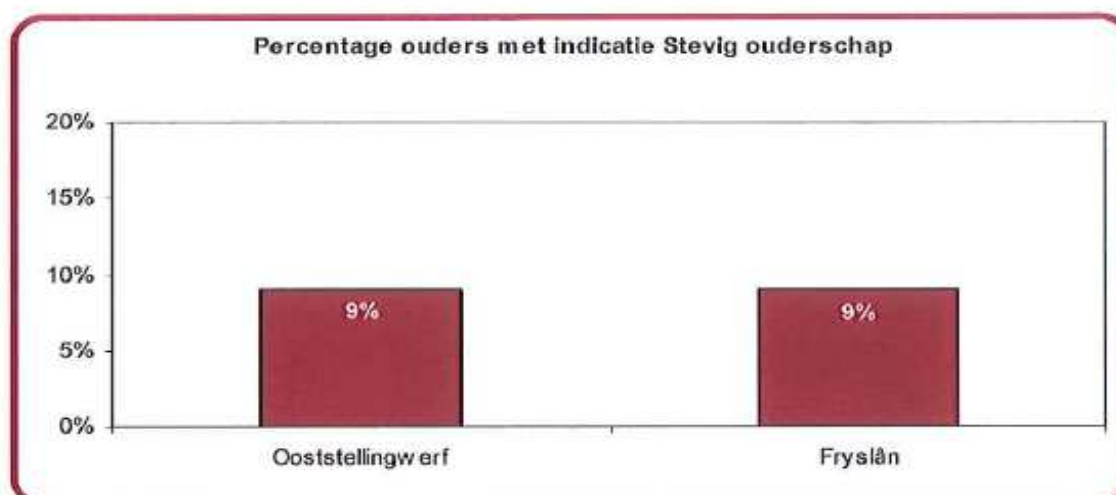
Opvoeden en opgroeien

De meeste kinderen groeien op in goede omstandigheden. Vergeleken met andere Europese landen geven Nederlandse kinderen en jongeren relatief vaak aan gelukkig te zijn. En ook veel ouders zijn tevreden over het verloop van de opvoeding. Maar opgroeien en opvoeden gaat niet vanzelf. Ouders kunnen opvoedingsvragen hebben of het gevoel hebben de opvoeding niet goed aan te kunnen. Door voorlichting en advisering, ondersteuning en begeleiding kan voorkomen worden dat opvoedingsvragen tot opvoedingsproblemen of een opvoedingscrisis leiden.

Ook jongeren kunnen worstelen met opgroeivragen, onzekerheden, faalervaringen, onzeker toekomstperspectief, sociaal isolement of de groepsdruk van leeftijdsgenoten. Ondersteuning en begeleiding dichtbij de jongere kunnen helpen opgroeioproblemen te voorkomen.

Indicatie Stevig Ouderschap

In de eerste weken na de geboorte wordt de ouders gevraagd een vragenlijst Stevig Ouderschap in te vullen. Met deze vragenlijst worden risicofactoren voor opvoedingsproblematiek in kaart gebracht. De verpleegkundige JGZ bepaalt met behulp van de vragenlijst of ouders de interventie Stevig Ouderschap krijgen aangeboden. Stevig Ouderschap is een programma voor opvoedingsondersteuning aan ouders met een verzwaarde belasting voor het ouderschap. De figuur toont het percentage gezinnen in uw gemeente en in Fryslân dat in de periode 2009-2011 in aanmerking kwam voor Stevig Ouderschap.

Aanbeveling

Meer aandacht voor de groep vanaf 12 jaar gericht op blijvende sportstimulering. Mogelijkheden voor kansarme kinderen/jongeren beter benutten en bekend maken: meer gebruik maken van het Jeugdportsfonds. Kinderen tot 18 jaar die in gezinnen leven met weinig geld kunnen in aanmerking komen voor financiële ondersteuning.

Genotmiddelen

Het beeld in Fryslân is dat jongeren uit de onderbouw van het voortgezet onderwijs minder alcohol zijn gaan drinken. (Trend Fryslân 2008-2011). Dit is bemoedigend. Desondanks is het alcoholgebruik nog steeds reden tot zorg mede vanwege de sterke relatie met agressie/vandalisme, grensoverschrijdend gedrag, het gebruik van andere drugs en de risico's op schade aan hersenfuncties. De percentages alcoholgebruik en roken liggen in de gemeente gemiddeld iets lager dan provinciaal. Het percentage alcoholgebruik in klas 2-3 havo vwo is wel iets hoger dan provinciaal. We zien ook een stijging van het alcoholgebruik bij klas 2-3 havo vwo ten opzichte van de cijfers van 2009/2010.

Het team van de JGZ herkent dit beeld, geven ook aan de gesprekken in groep 7, waar extra aandacht voor dit thema is, als positief en effectief te zien! Ouders en leerlingen staan open voor het thema. Het team van de JZG signaleert in een aantal dorpen veel alcoholgebruik door jongeren en ook door hun ouders. Het percentage dat wekelijks/dagelijks rookt is laag, maar lijkt provinciaal en ook in deze regio lichtelijk toe te nemen.

Aanbeveling

Gelet op de risico's van alcoholgebruik voor de groei van de hersenen, de risico's van overmatig alcoholgebruik en ongewenst gedrag is extra aandacht vereist voor preventie. Gezien de huidige ervaringen van het JGZ team is het advies is om extra voorlichting te blijven geven aan de kinderen en ouders in groep 7. Daarnaast kan het project "de Gezonde School en Genotmiddelen" worden ingezet op het voortgezet onderwijs, als onderdeel van het programma "De Gezonde School Fryslân". Wat betreft roken is ook hier blijvende aandacht voor nodig. Jongeren die op jonge leeftijd al beginnen met roken kunnen hieraan verslaafd blijven. Ook hier geldt: vroeg beginnen met voorlichting geven op de basisschool en blijvende aandacht in het voortgezet onderwijs.

Psychosociale problematiek en opvoedings- en opgroei problemen

Stevig ouderschap en opvoedondersteuning

Het percentage ouders die opvoedingsondersteuning krijgt aangeboden ligt in de gemeente Ooststellingwerf gelijk aan de provinciale cijfers. Dit is iets lager dan het voorgaande jaar. In de gemeente roken relatief meer moeders tijdens de zwangerschap dan in de rest van Fryslân. Dat klopt met het beeld dat de JGZ verpleegkundigen hebben. Zij zien ook veel rokende moeders, er wordt wel minder in het bijzijn van het kind gerookt.

Psychosociale problematiek

Tijdens de vaste contactmomenten registreert de JGZ het eventueel vóórkomen van psychosociale problemen en ongunstige opgroeiomstandigheden.

In de gemeente Ooststellingwerf liggen de percentages op het gebied van opvoedingsadvies, opvoedingsondersteuning en gespecialiseerde hulpverlening gemiddeld wat lager dan de provinciale cijfers. Ditzelfde beeld zien we bij de ongunstige opgroeiomstandigheden.

Uit de gesprekken met de JGZ medewerkers kwam naar voren dat men dit beeld herkende. Er werd aangegeven dat het soms lastig is om goed door te verwijzen, omdat de gemeente aan de rand van de provincie ligt. De stap naar gespecialiseerde hulp is kan lastig zijn om dat dit te ver buiten de eigen woonplaats is en er soms geen geschikt aanbod in de buurt is.

Aanbeveling

Psychosociale problemen en ongunstige opgroeiomstandigheden kunnen meestal worden voorkomen door vroegtijdige opvoedings-ondersteuning of hulp. Tijdens het contactmoment kan extra advies worden gegeven. Hulp kan worden geboden door een jeugdverpleegkundige of pedagoog. De pedagoog kan ouders thuis begeleiden bij opvoedings- en ontwikkelingsvragen. De huidige begeleiding in de gezinnen door de pedagogen levert snel resultaat op. Het advies is om te blijven inzetten op de pedagogische ondersteuning in de thuissituatie. Er is veel vraag naar opvoedingsondersteuning.

Bijlage: ontwikkelingen met betrekking tot de verkeersdodenMinisterie van
Infrastructuur en MI
Ons kenmerk
IENM/BSK-2012/53959**Tabel 1. Verdeling naar leeftijdsgroepen (2007 – 2011)**

Leeftijdsklasse	2007	2008	2009	2010	2011
0-4	4	5	2	4	5
5-11	14	7	8	7	5
12-15	21	18	17	9	17
16-17	31	28	23	18	11
18-24	138	107	128	98	89
25-29	56	55	49	42	36
30-39	95	96	83	69	58
40-49	85	89	69	78	73
50-59	88	95	68	72	67
60-64	32	36	37	34	31
65-79	138	133	129	115	143
80+	89	81	107	94	126
Totaal	791	750	720	640	661

Tabel 2. Verdeling naar vervoerswijzen (2007 – 2011), inclusief de meest opvallende veranderingen naar leeftijdsgroep

Vervoerswijze	2007	2008	2009	2010	2011
Personenauto	317	317	296	246	231
<i>w.v. 18 - 24 jaar</i>	77	77	79	57	52
Fiets	189	181	185	162	200
<i>w.v. 65+</i>	99	93	104	93	128
Voetganger	91	62	68	72	74
<i>w.v. 65+</i>	32	27	28	29	36
Motor/scooter	65	67	70	63	52
Bromfiets & snorfiets	66	54	52	39	43
<i>w.v. 16 - 17 jaar</i>	15	13	12	7	4
Gemotoriseerd invalidervoertuig	11	21	15	23	31
<i>w.v. 65+</i>	11	16	10	13	25
Bestelauto	36	28	24	22	18
Overig en onbekend	8	6	6	7	8
Vrachtauto	7	11	4	5	4
Bus	1	3	0	1	0
Totaal	791	750	720	640	661

Tabel 3. Verdeling naar maximum snelheid van de weg (2007 – 2011)

Maximum snelheid (weg) (geregistreerde aantallen) ¹	2007	2008	2009	2010	2011
15 km	1	1	2	2	5
30 km	42	33	30	32	25
50 km	224	213	196	162	200
60 km	69	68	82	56	53
70 km	18	12	20	15	17
80 km	243	239	216	174	166
90 km	2	3	3	4	0
100 km	39	35	35	31	14
120 km	58	60	48	33	28
130 km					1
Onbekend	13	13	12	28	37
Totaal	709	677	644	537	546

Tabel 4. Procentuele verdeling naar wegbeheerder (2007 – 2011)

Wegbeheerder (geregistreerde aantallen)	2007	2008	2009	2010	2011
Rijk	14%	16%	16%	15%	12%
Provincie	22%	24%	24%	25%	22%
Gemeente	61%	58%	57%	56%	63%
Waterschappen	3%	2%	3%	4%	3%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%

¹ Bij de verdeling naar wegtypen en wegbeheerder is het totaal aantal doden 115 lager dan bij de verdeling naar leeftijd en vervoerwijzen. Oorzaak hiervan is dat voor de cijfers naar wegtype alleen gebruik kan worden gemaakt van de politieregistratie, terwijl voor de cijfers naar leeftijd en vervoerwijze gebruik wordt gemaakt van de zogenaamde Werkelijke Omvang Verkeersdoden (politieregistratie aangevuld met cijfers uit de CBS-doodsoorzakenstatistiek).

Bijlagen

Bijlage 1

De strategische partners bij de veiligheidsaanpak zijn onder andere:

- Gemeente Ooststellingwerf; de verschillende afdelingen;
- Politie Fryslân;
- Openbaar Ministerie;
- Veiligheidshuis Fryslân;
- Regionaal Informatie en Expertise Centrum;
- Intergemeentelijke Brandweer Oost- en Weststellingwerf;
- Veiligheidsregio Fryslân;
- Woningcorporaties WoonFriesland en Actium;
- Halt Noord-Nederland
- Welzijnsorganisatie zoals Stichting Scala;
- Onderwijsinstellingen.

Bijlage 2

Jaarwerkplan 2013 Politieteam Heerenveen en Stellingwerf

Bijlage 3

Startnotitie Integraal Veiligheidsbeleid 2013 - 2016